

Ilmajaamad muudkui liiguvad...

Uute Elroni “porganditega” on päris lõbus ühest jaamast teise sõita. Aga liikvele on läinud ka jaamad, ilmajaamad nimelt.

Ain Kallis

Märtsikuu lõpul saabus Soldina lennuväljale, mõne kilomeetri kaugusele Eesti idapoolseimast linnast, Narva ilmajaam.

Liikuma läinud Narva ilmajaama kohta tuleks täpsustada, et see tegelikult taassaabus, sest pikast vaatlusperioodist, mis algas juba 1835, asus ta vahepeal, aastail 2000–2013, Narva-Jõesuus. Sealsetest ruumidest tõsteti hiljuti meteoroloogid aga välja. Ei ole halba ilma heata – jaam on Eesti moodsaim, vaatlustingimused head eriti tuule ja päikesekiirguse mõõtmisteks.

Vaatlus Saaremaal

Neljandal aprillil nihutati ka Kunda ilmajaama seoses ümberehitustega sadamas. Vaatlusi on seal tehtud alates 1849. aastast õige mitmes kohas, küll kõrgel paekaldal, küll sadamas. Vastses jaamas pole ühtki alalist vaatlejat, ilma valvavad automaadid.

Ilmateenistus sai mõni aeg tagasi Kuressaare linnavolikogust kirja: “Pöördume teie poole ühe kuressaarlaste vana murega. Nimelt on taas tulemas suvi ja inimesed vaatavad, kuhu minna suvitama. Juba aastaid on aga EMHI Kuressaare õhutemperatuur märgatavalt madalam kui linnas tegelikult. Teie vaatlusjaam on Roomassaare poolsaarel, sadamas. See on kolmest küljest veega ümbritsetud. Seal on temperatuur suvel ja talvel valdavalt erinev sellest, mis on linnas. Meie turismiettevõtjad on mures, sest inimesed kujundavad oma reisieelistused ju ka ilmateate järgi. Kui Kuressaares on temperatuur suvel sageli 5 kraadi madalam kui mujal, siis see mõjutab ka turismi.”

Jah, sealsed elanikud on varemgi ilmateenistuse poole pöördunud, aga siis saare keskosa ilmainfo puudulikkuse pärast. See on veelgi suurem probleem, kuna mikrokliimaatilised erinevused (õhutemperatuur, pilvisus, päikesepaiste kestus jne) muutuvad oluliselt rannikult sisemaa suunas.

Sama on teada kõikide riikide ilmateenistustele: raske on leida jaamadele head kohta, mis rahuldaks kõiki ilmaandmete tarbijaid.

Näiteks Tallinna, nii nagu ka kogu Harjumaa kliimat peab iseloomustama Harkus asuv aeroloogiajaam. Samas teame, et meie pealinna eri osades võib õhutemperatuur talvel mõnel päeval erineda isegi 9 kraadi võrra!

Juba paarsada aastat on rannikule püstitatud ilmajaamu, mis tagaksid ohutu meresõidu, sestap asuvad eakad ilmajaamad Vilsandil, Sõrves, Ristnal, Virtsus.

Kuressaares on ilma vaadeldud 1843. aastast. Perioodil 1940–1958 oli jaam päris linnas, 1948–2000 aga Kuressaare lennuväljal. Uusim, 2008. aastal tööd alustanud Roomassaare jaam on väga sobiv just mere-prognooside koostamiseks, ta on avatud nii tuultele kui päikesele.

Asukoht on tähtis

Just viimast asjaolu peaks saare kuurortlinna isad ära kasutama – reklaamige, et asute Eesti kõige päikeselisemas linnas! Möödunud suvel oli Roomassaares, s.t Kuressaares päikesepaistet ligi 20% enam kui Pärnus. Lõunamaad reklaamivad ennekõike päikeseküllust. Seega oleksite nutikamad vähemalt ühe konkureeriva kuurortlinna valitsejaist, kes viisid oma ilmajaama teatavasti sisemaale...

Saare keskosa näitajatega on juba raskem – korralik ilmajaam maksab kümneid tuhandeid eurosid, lisanduvad hoolduskulud.